Melléklet

1. melléklet: Projekthét előtt: Bálint (5 év, 3hónap)

1. *Mit szeretsz a legjobban csinálni, amikor kint vagy a szabadban?*
   - Szoktunk várat építeni, homokozni, játszani a kockáimmal.
   Meg amikor tél van, akkor lehet hó angyalkát csinálni.

2. *Szereted a természetet? Miért?*
   - Igen, hát mert nyáron mindig nőnek és az nagyon tetszik. Ha nagyon forróság van akkor a szőlő homok kezd feketén lenni, ha nagyon süt a Nap, és ez csak azért van,mert nagyon süt. Azt szeretem, mert akkor kihozom a játékaimat a szőlőbe és akkor játszok, kihozom még a traktort is.
   Meg azért is szeretem, mert érik a gyümölcs, ami finom még nyáron, meg a szőlő is.
   És, én még tudod, hogy szoktam bánni a pitypangokkal? Úgy, hogy óvatosan kiveszem, hogy megfogom az alját, és óvatosan kiveszem, hogy ne fájjon neki és elfújom, és azzal lehet kívánni mindenfélét.

3. *Szerinted miért jó nekünk, embereknek, hogy a városokban, és más helyeken is sok fa van? (Miért jó a fa?)*
   - Hát, mert árnyékot ad, ha nincs napszemüvegünk, és nagyon belesüt a szemünkbe a Nap, akkor keresnünk kell egy árnyékot.

4. *Elmesélek Neked egy történetet, amivel kapcsolatban majd a mese végén kíváncsi leszek a Te véleményedre. Két gyerekről lesz szó, figyelj, elmesélem:*

   - Egy napsütéses délután Anna és Peti a városban görkorcsolyáznak. Anna nagyon megszomjazik, és Petinek is jólesne egy kis hűsítő.
   Úgy döntenek, bemennek a boltba és vesznek maguknak 2 dobozos almalevet.
   Miután megitták Anna elsétál a közelben lévő szemeteskukáig és kidobja a dobozt.
   Peti viszont még játszik vele egy kicsit.
   De amikor indulni készülnek, Anna megkérdezi Petit: „Te nem dobod ki a szemetedet?”
   Peti erre vállat vonva így felel: „Ugyan minek? Majd az utcaseprők

összetakarítják, amit eldobálunk.”

<u>Kérdések:</u>

Mi a véleményed a történetről?

- Hát, hogy a kukába kell dobni a szemetet.

Melyik gyereknek lennél szívesebben a barátja?

- Annak, aki nem szemetel.

Te is szemeteltél már? (Mit éreztél akkor?)

- Nem.

„Képzeld én, amikor kicsi voltam, előfordult, hogy szemeteltem.”

- És mit mondott az anyukád? Nagyon szomorú volt?

Szerinted Peti helyesen cselekedett?

- Nem, mert a kukába kell dobni a szemetet, és ő nem oda rakta, hanem a földre.

Te mit tennél Anna helyében?

- Kivenném a kezéből, és beledobnám a szemétbe.

Mit mondanál Petinek?

- Hát, hogy ne szemeteljen, mert akkor szólok az anyukájának.

5. *<u>Képek:</u> Mutatok Neked képeket:*

- Hol laknál szívesebben?

<u>http://www.hungaryprogramtourism.com/city-borzavar-telepules-veszprem-megye-dunantul.html</u>
(2014.02.01.)

<u>http://wellmed.hu/spd/LT002/Air-Wolf-legtisztito-52-m3-standard</u>
(2014.02.01.)

- Az elsőn, azért, mert ott sok a fák, sok a ház, még sok a fű is.

A másikon kopaszak a fák, nem zöld a fű, biztos sárga, mert itt nagy a köd, és az rosszat tesz.

Nézd meg jól a két képet, melyik gyerek a barátságosabb? (Miért?)

(saját készítésű rajzok 2014. 01.25.)

- Az első, mert Ő beledobja a szemetet a kukába, a másik meg nem.

Nézd meg jól a két képet, melyik gyerek cselekszik helyesen? (Miért?)

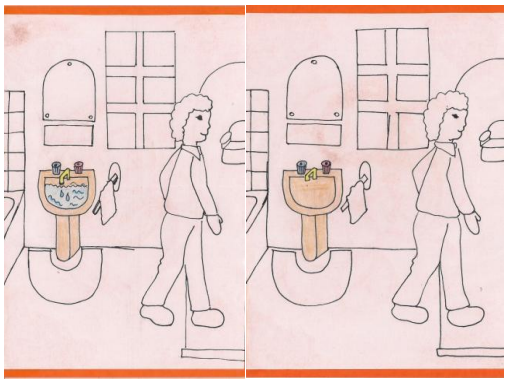

(saját készítésű rajzok 2014. 01.25.)

- Az első, mert Ő elzárta a másik meg nem, és akkor kifoly a padlóra, akkor árvíz lesz a lakásban, kifoly a víz a fürdőkádból is.

6. *Tudod-e, hogy mi az a hulladék/szemét? Miből keletkezik hulladék/szemét?*

- Hát, hogyha valaki nem lát jól, és azt hiszi, hogy valahol nincsen kuka, akkor a földre dobja véletlenül, és akkor bekerül a hulladékba és akkor újra hasznosítják.

7. *Tudod-e mit jelent a szelektív hulladékgyűjtés? (Saját gondolataid, szavaid szerint?)*

- Azt jelenti, hogy össze kell gyűjteni a hulladékokat és odavinni a hulladékgyűjtőnek.

Külön kell válogatni, azért, hogyha látsz valahol ilyen forgást, az azt jelenti, hogy újrahasznosítás.

<u>Ha nem tudja,</u> elmagyarázom:

Amikor a hulladékot, ami nekünk már nem kell, ami szemét, úgy dobjuk ki, hogy mielőtt kidobnánk, megnézzük milyen anyagból készült, és az anyagának

megfelelően, abba a szemétgyűjtő konténerbe/ kukába dobjuk ahol csak azt a fajta anyagú szemetet gyűjtik. Ezeken a kukákon szoktak képek is lenni, ilyen kukák, pl.: amik csak papírt, csak üveget, csak műanyagot gyűjtenek.

8. *Szerinted ez miért jó? Miért lehet ez hasznos?*

- Hát, mert amelyik rossz, vagy eltört, azt újra hasznosítják.

9. *Láttál már valahol ilyen szemeteseket?*

- Van egy ilyen úttakarító, hogyha valamilyen valami ott van az úton, az így lesöpri, megmossa, és aztán meg megdörgöli és nem lesz rajta.
Meg Szegeden, van ilyen fehér kuka, és volt rajta ilyen kék körforgás, néha kék, néha zöld.

10. *Tudod-e mik azok a veszélyes hulladékok?*

- Üvegszilánk, meg az éles papírok.

11. *Tudod-e mit kell tenni velük? Hová kell azokat rakni?*

- Vigyázzunk velük, és óvatosan bánjunk velük, és óvatosan dobjuk ki a kukába.

12. *Szerinted kinek a feladata a megfelelő hulladékgyűjtés? Anyáé, apáé, a szemeteskukás bácsié, kinek, vagy kiknek a feladata ez?*

- Aki gyűjti a szemetet, a mi lakásunkban anya gyűjti a szemetet.
Az, hogy kidobjuk a koszos zsepinket az a mi feladatunk.

13. *Szerinted mit jelent az, hogy környezetbarát?*

- Hát azt jelenti, hogy nagyon barátos, és semmit se szeret eldobálni.
Nem csinál semmi rosszat, meg hallgat a szüleire és mindig szót fogad.

14. *Mit tehetünk mi? Te meg én, a szüleink, barátaink, ismerőseink azért, hogy megóvjuk a környezetünket, és a bolygónkat?*

- Hallgatni kell a vezetőre, meg nem szabad odamenni a hódokhoz, szót kell fogadni, nem szabad állatoknak adni kaját. Hogyha letöri valaki az ágat, akkor nem fognak nőni a levelek, és akkor nem fog zöld lenni. Meg szépen, szedi le a virágot, hogy ne fájjon neki.

2. melléklet: Környezetbarát projekthét bemutatása

Hétfő:

Külső világ tevékeny megismerése: Matematika-foglalkozás

Téma: halmazalkotás, tulajdonság felismerés után, a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatban

Tízóraizás után leülünk a mesesarokba, és beszélgetünk egy kicsit, kinek milyen volt a hétvégéje, mit csináltak, milyen volt az idő, voltak-e a nagyszülőknél, stb.
Azután, megkérem azokat a gyerekeket, akik az előző héten is voltak oviban, hogy meséljék el a többieknek, mit is csináltunk múlt héten a fejlesztő szobában, miről beszélgettünk, mit játszottunk.
Megbeszéljük mi az a hulladék. Mi a szelektív hulladékgyűjtés.
Kis kuka bábok segítségével megbeszéljük melyik kukába, milyen anyagú hulladék kerül.

- műanyag - sárga
- üveg - zöld
- fém - szürke
- papír - kék

A bábok [1] egyik oldalán rajz segít az azonosításban, a játék elején még így használjuk őket, azután később majd megfordítom, és akkor már csak a színük alapján fogják tudni megállapítani melyik kukába milyen anyagú szemét való.

Játék:

Egy zsákba összegyűjtök megfelelő hulladékokat, pl.: müzlis doboz, papírzacskó, üveg, konzerv, műanyag palack, papírdoboz, nejlon zacskó, zsebkendő, papírszemét, üvegek.
Veszélyes hulladékok: gyógyszeres doboz, elem, tisztítószeres doboz, lezárható dobozban tűkészlet.

A mese sarokban ülve kiteszek a gyerekek elé 4 színes karikát, eléjük a 4db kis kuka bábot. A szemetet kiborítom a mellettünk lévő asztalra, és jelentkezéssel, egyesével mindegyiket

[1] saját készítésű papír bábok

bele rakjuk a megfelelő karikában. Miközben helyükre rakjuk, őket megbeszéljük melyik micsoda, és milyen anyagból készülhetett vajon. Amikor az összes szemetet a helyére raktuk, arról beszélgetünk mi az a veszélyes hulladék? Vajon miért mondják rá, hogy veszélyes? Mire vagy kire veszélyes, és mit kell vele csinálni, hová kell tenni.
Megbeszéljük azt is mi a veszélyes hulladék jele, és ezeket a tárgyakat is odatesszük a kis kuka bábunkkal jelölt helyre.

Amikor mindent a helyére raktunk megbeszéljük újra a kukák színét, és, hogy mi való bele, és minden egyes karikában lévő tárgyat újra megnevezünk.
Ez után elrendezem a karikákat úgy, hogy mind a 4 karikában 3, és a veszélyes hulladékoknál is 3 db tárgy legyen. Ezeket megnézzük, megnevezzük.
Egy valaki kimegy, és egy másik gyermek 3 dolgot összekever a karikák között, így egyik-másik szemét rossz helyre kerül. Behívjuk a kint lévő gyermeket („Jöhet a cica, megsült a hurka!”), akinek észre kell venni mi a hiba, mi nincs jó helyen és azután, azt a megfelelő helyre kell tennie.

Ha a gyerekeknek még van kedvük, játszunk egy mozgásos játékot is.
A csoportszoba négy sarkába kiteszem a kuka bábokat, ők elkezdenek szaladgálni a csoportszobában, és amikor azt mondom:
„Menjetek a helyetekre, pl.: kartondobozok, vajas dobozok, befőtt tartó edénykék, narancsleves dobozok, ceruza hegyezékek, ételhordó edénykék, eltörött poharak, utcai jelzőtáblák, stb.

Ezután leülünk az asztalokhoz, és játékos munkalapokkal ehhez hasonló feladatokat oldunk meg. A színezés nem kötelező, csak az készíti a munkalapokat, akinek van hozzá kedve.

(Öko Panna és Öko Palkó – Feladatlapok óvodásoknak a szelektív hulladékgyűjtésről 2004)[2]

A hétfői nap folyamán már elkezdünk előkészülni a héten készítendő újrapaír gyártáshoz. Játékidőben az asztalra 2 nagy edényt teszek és a gyerekek segítségével elkezdjük összetépkedni (apróra) a napokban gyűjtött újságpapírokat, és a különböző hulladék papírokat, szórólapokat, reklámújságokat, amiket már direkt erre a célra tettünk félre. Amikor már elég mennyiségű papírunk van, teszünk bele egy kis vizet, hogy a papírban lévő enyv oldódhasson. A vizes papírunkat egy kicsit hagyjuk állni. (Lehetőleg 1 napig.)

Kedd:

Rajzolás, mintázás, kézimunka

Téma: Újrapapír készítés

A reggeli érkezés alkalmával megvizsgáljuk történt-e változás a papíros edénykékben. Tízóraizás után, pedig elkezdjük össze turmixolni a már jól össze-ázott papírunkat, ami kellő képen meg is puhult, így könnyebb a turmixolás is.

Megbeszéljük mi az az enyv, és mondunk olyan dolgokat a csoportszobában, amik

[2] Rajzolta: Zsoldos Péter *Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium*- Kiadja: ÖKO-Pannon Kht. Budapest, 2004 Támogató: Országos Közoktatási Intézet

papírból vagy fából készültek, pl.: mesekönyvek, színezők, ceruzák, fa játékok, szekrények, asztalok, megbeszéljük miből készült a fonott kuka (melyet a napokban kaptunk az egyik szülőtől). Elmesélem, hogy azokat a fás szárakat is úgy tudják megfonni ilyen szépen, hogy előtte beáztatják vízbe, és mikor már kellően megpuhult utána tudják ilyen szépen fonni, azután újra megszilárdul, de már abban a formában, amiben összefonták.

Miközben turmixolunk folyamatosan adagolunk hozzá kis mennyiségben vizet, hogy a pép állaga joghurtszerű legyen. (Ötlet: Aki szeretné színezni a papírt, az ilyenkor tehet bele egy kis krétaport vagy vízfestéket is, de lehet eleve színes papírt is használni. Mi most egyszerű szürkés újra papírt fogunk készíteni, nem színezzük.)

Miután össze turmixoltuk a papírt egy edénykébe tesszük és félrerakjuk a következő napra, hadd oldódjon ki benne az enyv, és ez által majd könnyebb lesz összetapogatni a kilapogatásakor.

Azért is jó, hogy látják a papírkészítés folyamatának műveletét és hosszadalmasságát, mert így jobban el tudják képzelni mennyi munka, van egyetlen darab papírlapban, és nem kell azonnal kidobni, ha rajzoltunk rá pl.: egyetlen virágot a lapcsoka egyik sarkába, hanem töltsük ki a teljes lapot, és még azután tudunk rajzolni a hátoldalára is.

Szeretném, ha felfigyelnének arra milyen pazarlás kidobni a sok fehér lapot, azért mert van rajta egy-két kisebb rajzocska. Használjuk ki a felületet, és a másik oldalra is rajzolhatunk.

Leülünk a mesesarokba és beszélgetünk arról, mit készítünk, hogyan fogjuk elkészíteni, és mit fogunk majd az újrahasznosított papírjainkkal csinálni. Miért jó ez, és miért jó az, hogy vannak fák a környezetünkben. Beszélgetünk arról is, hogy mi lenne, ha nem lennének fák a Földön, mi lenne akkor velünk. Mit tegyünk, hogy megóvjuk a őket. Meg lehet-e ölelni a fákat. Kik élnek a fán? Mi terem a fán?

Megbeszéljük azt is, mit adnak a fák a gyümölcsön, és a fákon élő állatok otthonán kívül? Beszélünk arról is, hogyan táplálkoznak, hogyan alakítják a fák az oxigént, amit a gyerekek meg a felnőttek kilélegeznek, azt a fák belélegzik, és ők azt lélegzik ki, amit mi

be, mi pedig azt lélegezzük ki, amit ők be. Ez egy csuda-jó körforgás, ami mindkettőnknek életfontosságú.
Beszélgetünk arról is, hogy igaz, a papír fából készül, de akkor nem történik baj, ha a kivágott fák helyére, újabb csemetéket ültetünk, viszont vannak olyan felelőtlen felnőttek, akik erre nem gondolnak, és nem ültetnek a kivágott fák helyére újabb csemetéket, így csökken a fák száma a Földön, ezért ha mi látunk valahol ilyent, akkor szólni fogunk a felnőtteknek, és elmondjuk nekik mi a helyes.
Elmesélem a gyerekeknek, hogy 1-kg papír elkészítéséhez 5-kg fára van szükség (nem is beszélve arról milyen sok energia szükséges 1-kg papír előállításához).
Ahhoz, hogy a gyerekek is érezzék ennek súlyát és fontosságát, leteszek eléjük, egy 1 kilós mesekönyvet és egy 5 kilós farönköt. Egyesével ki lehet jönni, megemelni mindkettőt, és elmondani mi a különbség, melyik a nehezebb, melyik a könnyebb. Hozzámérjük a fához a könyvet és megvizsgáljuk, milyen nagy mennyiségű fa kell egy kis könyvecske elkészítéséhez.
Szeretném, ha rácsodálkoznának, milyen értékek is vannak a kezükben, és milyen fontos, hogy megbecsüljük és okosan, mértékkel gazdálkodjunk velük.
Milyen nagy-dolog az, hogy a mi csoportszobánkban ennyi sok szép színes könyv van, és milyen étkesek ezek, hogyan kell bánni velük.
Ezután megbeszéljük nagyvonalakban a papírgyártás menetét:

1. nyersanyag előkészítése: amikor összegyűjtjük a hulladék papírokat, és összetépkedjük apróra, majd felvizezzük
2. pépkészítés (csomómentesre): turmixszoljuk és állni hagyjuk
3. papír enyvezése és töltése: a pépbe lehet esetleg egy kisebb mennyiség tapétaragasztót rakni, hogy a gyerekeknek könnyebb dolga legyen (de kipróbáltuk nélküle is, és a nélkül is teljesen jól összetapadt, amikor megszáradt, csak nehezebb volt a megmunkálás).
4. papírlapok készítése: leterítünk az asztalra egy műanyag terítőt és kis adagokban a kezünkkel apró tapogató mozdulatokkal szétterítjük a pépet egyenletesen, majd egy vonalzó segítségével lesimítjuk, és szép formára „vágjuk” a széleket.
5. szárítás: újabb napon keresztül szárítjuk a lapokat a radiátoron.

Megemlítem a gyerekeknek, azt is, hogy milyen időpont közeleg; március 1. : Újrapapír Világnapja.

Szerda:

Külső világ tevékeny megismerése: Környezet

Téma:

- Újrahasznosítás és szelektív hulladékgyűjtés, előzetes ismeretek ismétlése, elmélyítése
- Mit jelent az a szó, hogy: környezetbarát, környezetbarát-gondolkodás
- Madár és fiókái játék

A mesesarokban ülve (a kuka bábokkal szemben) beszélgetünk egy kicsit arról, amit a napokban tanultunk: Mi is az a természet? Miért jó ha van fa az udvaron, az utcán, és bárhol a Földön. Honnan jön a levegő, mi az a levegő? Mitől lesz friss, és mitől lesz szennyezett?

Megint megkérdezem mi az a szelektív hulladékgyűjtés, és szeretném, ha ezt már ők maguk mondanák el a saját szavaikkal, saját gondolataik, ismereteik alapján. Miért jó, és hogyan történik? Melyik színű kukába, milyen anyagú hulladék való? (Most-már úgy fordítom a kis kuka bábokat, hogy csak a kuka színe segít a felismerésben, az ábra a hátoldalon van.)

Hol látnak ilyen kukát, amikor jönnek az oviba, vagy hazafelé menet, vagy bárhol amerre járnak, láttak-e már ilyet, felismerik-e most-már?

Beszélgetünk arról is, hogy mi lesz a szeméttel, ha nem a kukába dobjuk. Mi az a veszélyes hulladék? (mérgező, fertőző, baleset, tűz és robbanás veszélyes) pl.: festék, hígító, háztartási vegyszerek, gyógyszer, elem, szennyezett tű, stb. Mit kell ezekkel tenni, hová kell ezeket dobni. (Vannak, célzottan ilyen hulladékgyűjtő udvarok ahová be lehet vinni a veszélyes hulladékokat is, de ha kis városban él az ember, vagy faluban, akkor is a gyógyszertárakban, boltokban vannak erre kijelölt lejárt gyógyszer, gyógyászati veszélyes hulladékgyűjtő, és elemgyűjtő kukák kihelyezve.)

Beszélgetünk arról is honnan jön a víz? (Nem csak a csapból; mi történik vele, mire tisztán belekerül a csapba, és ihatunk belőle.) Elfogyhat-e a víz? Mit tegyünk ez ellen?

Mit tehetünk mi ovisok a környezetért? Hogyan legyünk a barátja?

Játék:

Nagyon fontos az óvodai környezetvédelemmel, és környezetbarát gondolkodásmód kialakításával kapcsolatban, hogy a gyerekek számára pozitív attitűd alakuljon ki, szeressék, örömmel csinálják, és ezt csak úgy lehet elérni, ha tevékenykedtetjük őket, méghozzá úgy, hogy azt a tevékenységet ők szabad akartakból, jó kedvel, végzik. Meg kell teremteni a megfelelő hangulatot, tevékenységeket ahhoz, hogy pozitív élményekkel gazdagodjanak a témával kapcsolatban.

A székeket és az asztalokat elpakoljuk, hogy legyen egy nagyobb szabad területünk.

Madár csicsergés zenét kapcsolok be, először csak nagyon halkan, hogy felfigyeljenek rá, majd egy picikét hangosítom, de nem túlságosan.

Megkérem őket, hogy üljenek le a radiátor mellé felsorakoztatott székekre, és elmesélem mit fogunk játszani:

„Halljátok ezt a kellemes csicsergést? Ugye Nektek is tetszik.

Képzeljük el, hogy mi is madárkák vagyunk, egy kis cinege család, és egy csodaszép erdő szélén élünk. Ti is érzitek a mezei virágok illatát? Hmm, de-jó, ide fújja a szellő hozzánk, ezeket a finom illatokat, főleg így eső után.

De tudjátok mi a jó még eső után? Az, hogy a cinegék könnyebben tudnak finom kukacokat vinni a fészekben csicsergő éhes kis fiókáknak. „

Kiválasztok 3 gyermeket, ők kapnak 3 fejpántot, ők lesznek a fák, másik 3 gyermek is kap fejpántot, ők lesznek a madár mamák. A fák fogják tartani a 3-db kosarat, amiben éhes kis madárfiókák lesznek.

A fák, és mellékük a mamák felsorakoznak egymás mellé, kellő távolsággal. (Azért, hogy a futásnál nem legyen össze ütközés.)

Első körben a madár mamák, majd a második körben a fák szólítanak, a gyerekek közül kik legyenek a csapatukban, a szólított gyerekek beállnak, az adott fa mögé.

Ha nem egyenlő a felosztás, és kimarad 1-2 gyermek, akkor ők beállnak a madár mama mellé, mert ők már nagyobbacska fiókák, de még nem tudnak repkedni.

Azok a madárkák, akik a fa mögött álnak már nagyobbak, tudnak repülni, és az a feladatuk, hogy a fészkükön lévő szalag színének megfelelő színű kukacot gyűjtsön a mezőről.

(A 3 fészken, lesz kék, sárga és piros színű szalag, ugyan ilyen színű fonal darabkákat szórok szét a szoba egy kisebb részen, ami a mezőt szimbolizálja.)

Miután kiválasztottuk a szereplőket és beálltunk a megfelelő helyre, tisztázzuk a gyerekekkel, hogy egyszerre csak egy kismadár repülhet ki a mezőre, minden csapatból

egy, és egy darab kukacot vihet a fészekbe. Ha betette a fészekbe beáll a sor végére és most megint az repül, ki a mezőre, aki a sor elején van, megint csak egy kukacot vehet fel, és így mennek sorba.
Mielőtt „élesben” játszanánk, a játékot játszunk egy próba kört. Arra oda kell figyelni, hogy nagyon ne legyenek, egy kupacban a fonal darabok a földön nehogy egymásnak ütközzenek, amikor sietve lehajolnak. De a gyerekeket is óvatosságra kell inteni szóban, hogy figyeljenek oda egymásra.
A játék végén együtt megszámoljuk a begyűjtött kukacokat, és addig játszhatjuk, a játékot ameddig a gyerekeknek kedve van hozzá, és az idő is engedi.
Ezt a játékot a szabad levegőn is nagyon jó játszani.

Délután:

A délutáni szabad játéktevékenység ideje alatt lejátszok a gyerekeknek egy mesét, ami a környezetbarát gondolkodásról szól.
A Wall-e című Oscar-díjas animációs mesefilmet fogjuk megnézni.
A mese egy kis hulladékkezelő robotról szól, aki egyedül maradt a Földön, amit az emberiség elhagyott, mert lakhatatlanná vált a sok szeméttől. A kis Wall-e több száz magányos éven át gyűjtötte a kacatokat egyetlen kis szöcske barátjával, akiről ő gondoskodott.
Wall-e egyszer csak találkozik Évával, aki egy keresőrobot, és azért küldték le az űrben élő emberek a Földre, hogy felkutassa van-e még ott valahol élet. Éva megtalálja Wall-e-nál a bolygó jövőjének és túlélésének a kulcsát, egy kis növényt. Visszaindul a világűrbe, hogy jelentse a hírt, de a mi kis robotunk, ekkorra már beleszeret Évába, és követi őt, ahol végül-is nekik köszönhetően végre felnyílik az emberiség szeme és visszaérkezve a Földre, közös erővel megpróbálják rendbe hozni, amit elrontottak.

Csütörtök:

- Rajzolás, mintázás, kézimunka
  Téma: Újrapapír készítése; az egész heti munkálkodásunk befejezése
- Mindennapos mozgás
  Téma: Cseperedik a fácska játék

Rajzolás, mintázás, kézimunka:
A foglalkozást azzal kezdjük, hogy leterítjük az asztalokat műanyag terítővel, és minden gyermek kap egy nejlon alátétet, amin dolgozhat.
Az asztal közepére teszem az edénykét, amiben a papírpép van, teszek bele egy nagyon kevés kis tapétaragasztót, hogy a gyerekek könnyebben tudjanak dolgozni (de a ragasztó nélkül is megtapad, nem szükséges hozzá feltétlenül, csak nehezebb a megmunkálás). Miután jól elkevertem a papírpépet megvizsgáljuk, mindenki belenyúlhat kicsit, megszagolhatja, megtapintgathatja, adok egy kis időd, had ismerkedjenek az állagával.

Először megmutatom, hogyan fogjuk csinálni, ilyenkor a gyerekek még nem kapnak masszát, hogy ne terelje el a figyelmüket, csak én mutatom. Teszek egy kicsi masszát a nejlon lapocskára, és az ujjbegyeimmel elkezdem tapogatni, hogy minél jobban szétterüljön a lapon, nagyon óvatosan kell, mert könnyen szétmállik, igyekszem minél vékonyabbra, és lyukacskáktól mentesen szétlapogatni. Végül már a tenyeremet és az elülső kézfejemet is használom a lapogatáshoz, de nincs konkrét technikája, mindenki úgy csinálja, ahogy a kezére esik, a lényeg az, hogy gyengéd, finom mozdulatokkal tudjuk csak elérni, hogy a papírpép egybe maradjon, ne legyen tele lyukakkal. Ezután minden nejlon lapocskára teszek egy kis marékkal a pépből, és akinek kell, segítség annak segítek a lapogatásban.

Miután mindenki elkészül a lapogatással, a következő lépés a lesimítás és formára „vágás”, egy vonalzó segítségével.

A vonalzót óvatosan végig húzva simává alakítjuk a papír, darabos felületét. Emellett is egy kicsit göcsörtös lesz, de lehetőleg simább. Szintén a vonalzó segítségével a papír mind a 4 oldalát egyenesre vághatjuk, hogy esztétikusabb legyen, de aki szeretné, annak meg is hagyhatjuk természetes valójában; ahogy a kis papírkészítők szeretnék.

Miután ezzel is elkészültünk, óvatosan kitesszük őket az ablakba a radiátorokra. Mivel még a téli időszakban járunk, és nagyon jó meleg van a csoportszobában rövid idő alatt meg fognak száradni, de ez normál esetben is 1-2 nap alatt megtörténik.

Mindennapos mozgás: Cseperedik a fácska

A rossz idő miatt (valószínűleg) egész héten nem tudunk kimenni az udvarra, ezért a csoportszobában játsszuk el a játékot is, de ezt is ugyanúgy lehet, sőt jobb is szabad levegőn, ahogyan a szerdai Madármama és fiókái játékot.

Bemelegítés:

- óriásjárás (nyújtózkodjuk magasra, mint a fák, kezeink a levelek, amik az ég felé néznek és a magasba érnek)
- óriáslépés
- tyúklépés
- magas térdemelés
- sarok-lendítés
- medvejárás

Kényelmes séta, légző-gyakorlatokkal.
Mondókázás: Egymással szembe állunk, megfogjuk egymás kezét, és finoman húzogatjuk egymást ellentétes irányba, mint ha fát vágnánk.
„Képzeljük el, hogy mi vagyunk a favágók, kint vagyunk az erdőn, és kivágjuk a korhadt, élettelen fákat. „
A favágás, kézhúzogatás, a mondóka (kiszámoló), minden negyed ütemével megegyező.

Vágok, vágok fát,
de micsoda fát,
égi rekettyét,
régi rakoncát,
aki velem vörs,
én is avval vörs,
fogadjunk föl egy pint borban,
hogy ez huszonöt.

Gimnasztika: Halk zenére (erdő hangjai, madárcsicsergés, vízcsobogás): Cseperedik a fácska játék.
„Képzeljük magunkat a kis fa magocska helyébe, képzeljük azt, hogy mi vagyunk azok a kis magocskák, amiket elvetnek a jó szándékú emberek, hogy felcseperedhessen.” [3]

[3] Dr. Nádai Magda: *Vigyázz rájuk a városban!* Codex Print Kiadó és Nyomda Kft., 1998 – 10-11./

A termések a földre hullnak, vagy elvetik őket.	Térdünket szorosan átkulcsolva összegömbölyödünk. Mi vagyunk a magocskák, még ici-picik vagyunk, benne a talajban.
Tavasszal kicsírázik a mag.	Fejünket lassan felemeljük, és ha fúj a szél, picit mozgatjuk. (kellemes szellő)
Évről évre nő a fácska.	Felülünk a sarkunkra, és leengedjük, a karjainkat. Magunk mellé a talajra tesszük a tenyerünket, és amikor fúj a szél, jobbra- balra hajolunk. Még fiatal fácskák vagyunk. (ovisok)
Néhány év, s a madarak is megfészkelnek rajta.	Maradjunk a térdünkön, de lassan egyenesedjünk fel, tárjuk szét a karjainkat, és gyönyörködjünk a madárcsicsergésben.
Nő, nő, egyre csak nő, még 30,50,70 éves korában is nő a fa.	Álljunk fel, karjainkat vízszintesen tárjuk szét, és képzeljük el, hogy egy kedves kis harkály kopácsol a törzsünkön, vagy akár egy mókus család költözik a rég óta üresen álló odúnkba. „Kinek milyen állata van? Milyen állatnak adtok otthont?”
A 70 éves fa 20-30 méter magasra is megnőhet.	Karjainkat emeljük a magasba és lassan hajoljunk jobbra is és balra is, erre-arra. Fújdogál a szél, fújja az ágacskákat. A kezeink, ujjaink a levelek, mozgassuk őket, ahogy fújja a szél.
Az öreg fa belül már odvas, gyengül a törzse és az egyik ágat letöri a vihar.	Álljunk lábujjhegyre, jön a vihar. Válból, derékból hajladozzunk. A karjaink az ágak, amik jobbra-balra dőlnek. Közben dörög és villámlik. Egy csattanásra (tapsra) eresszük le az egyik karunkat.
Fűrésszel levágjuk a fa sérült ágait.	Lerogyunk a földre és mozdulatlanul elnyúlunk. Most a levágott ágat jelképezzük.
Tavasszal elültetünk egy kicsírázott fa magot.	Beledugunk a földbe egy aprócska magot, óvatosan betemetjük homokkal, megöntözzük, gondozzuk, akár énekelhetünk is neki. „Tudtok valami jó kis dalt, amit szívesen elénekelnétek a facsemetének?”

„Tudjátok-e mit kell tenni a beteg, korhad fa ágával?
Szerencsére ismerünk kedves, dolgos kis favágókat, akik eltávolítják a fa sérült ágait.”
Megkeressük a párunkat és újra elmondjuk a favágós mondókát, a húzogatós, „fűrészelős” mozdulattal egybekötve.

Péntek:

- Mese-vers
  Téma: A szemétszörny című mese meghallgatása és lerajzolása
- Rajzolás, mintázás, kézimunka
  Téma: A megszáradt újrapapírokra színes papír kollázs készítése, környezet témában bármi, ami tetszik a gyerekeknek.

Mese-vers:
Már a mese előtt összetolom az asztalokat, mind a 4 asztalt egybe, hogy mindannyian elférjünk egy asztalnál, és kiteszem az asztal közepére a színes ceruzákat és a papírokat, hogy felkeltsen a gyerekek figyelmét.
Besötétítem a csoportszobát, és meggyújtom a mese-gyertyát, leülünk a mesesarokba a kis párnácskákra, és elmondom a gyerekeknek már mese előtt, hogy nagyon figyeljenek, mert szeretném, ha utána le is rajzolnák azt a részt, amelyik a legjobban tetszett.
Már a mesehallgatás közben gondolják ki, hogy melyik részt fogják lerajzolni.
Ha elhangzott a mese, megbeszéljük, kinek, milyen ötlete van, melyik részt fogja lerajzolni.
Elhúzzuk a függönyöket, odaülünk az asztalokhoz, és munkához látunk. Miközben a gyerekek rajzolnak, újra elolvasom a mesét, hogy könnyebb legyen a felidézés.
Az elkészült rajzokat pedig felragasztjuk majd egy szép zöld kartonlapra és kitesszük a csoportszobába.

A szemétszörny [4]

Berka a bagoly békésen pihent odújában, amikor nagy zajra ébredt. Kinézett otthona ajtaján, s látta, hogy emberek tevékenykednek az erdőben. Csőre is tátva maradt a szomorú látványtól. Az emberek válogatás nélkül vágták a fákat, nem kímélve a fiatalabb facsemetéket sem.

- Ennek már a fele sem tréfa! - gondolta, amilyen gyorsan csak tudott, repült barátaihoz, megbeszélni velük, mi tévők legyenek.

- Irtják az erdőt, irtják az erdőt! - huhogta már messziről. Kupacs és Cserke aggodalmasan hallgatták a bagoly szavait.

- Mi lesz így a kis állatokkal, madarakkal és más erdőlakókkal? - rémüldözött Kupacs.

- Mi lesz a levegővel?- kérdezte Berka. Tanácstalanul néztek össze, majd így kiáltott Kupacs:

- Kérjünk segítséget Mimótól és Csipektől, ők mindig kitalálnak valami okos dolgot!

Felkerekedett a kis csoport, hamarosan megérkeztek a két baráthoz. Egymás szavaiba vágva mesélték el a nagy bajt. Mimó és Csipek kérdőn néztek rájuk:

- Az embereknek szükségük van a fára, miért baj az, ha a mi erdőnkből szerzik be?

- Az a baj, hogy az egészséges fákat is kivágják. Elveszik a madarak állatok lakóhelyét - mondta Berka.

- Arról nem is beszélve, hogy a fák segítenek abban, hogy tiszta maradjon a levegő. Az emberek a bűzös dolgaikkal, mint például az autók kipufogója, a gyárak szörnyű füstje, csak szennyezik a levegőt. A fák levelei pedig tisztítják.

- Hát ezt nem tudják, látják az emberek?- kérdezte a Bagoly mérgesen.

- Nem elég, hogy a sok szemetet idehordják a fák alá, még ki is pusztítják az erdőnket.

Mimó és Csipek ámulva hallgatták az állatokat, s mély gondolkodásba estek. Összedugták okos kis fejüket, és azon tanakodtak, hogyan segíthetnének az erdő megmentésében. Hosszasan beszélgettek majd egyszer csak huncut mosollyal az arcukon azt mondták:

- Megvan, mit kell tennünk! Említetted Berka, hogy a szemetet az emberek szétdobálják az erdőben. No, majd mi összeszedjük, és építünk belőle egy szemétszörnyet. Ettől biztos, hogy megijednek az emberek és rádöbbennek, hogy milyen nagy kincs a fa és az erdő. Menjünk Kupacs házához, ott nyugodtan dolgozhatunk.

Izgatottan indultak, hogy közös erővel gyűjtsék össze az erdőben szétdobált szemetet. Amikor odaértek, döbbenten nézték a rengeteg hulladékot.

---

[4] *Bábozd zöldre az otthonod* - Europalánta Egyesület http://www.mimoescsipek.hu/pedagogusoknak/mesek/11/a-szemetszorny Megtekintés: 2014. 02.01.

- Erre nem gondoltam, hogy ilyen sok lesz - mondta Mimó.

Volt ott minden: kiürült üdítős palack, papírszalvéta, újságlapok, olajos üveg, autógumi kerék, eldobott dezodoros flakon, használt papír-zsebkendő.

- Barátaim! Lássunk munkához!- kiáltotta Csipek.

Hamarosan a favágók zaja mellett más hangokat is hallottak a madárkák a fa tetején. De ezek sokkal kellemesebb hangok voltak. Tervezés, szerkesztés, lázas rakosgatás, izgatott suttogás hangjai hallatszottak. Rövid idő alatt elkészült. A megépült szemétszörnyeteg az erdő rémisztő szörnyetege lett. Elégedetten csodálták és örömtáncot jártak körülötte az állatok és vidáman énekelték:

„Erdőn, ha jársz, gondold sorra: szedd fel, gyűjtsd és használd újra, Erdő és fa így lesz vidám! Ne feledd el kis cimborám! ”

- Most pedig vigyük a favágók közelébe, és figyeljük, meg mi történik! –javasolta Csipek.

Óvatosan egy öreg tölgyfa mellé rakták az építményt, majd a szemétszörny mögé bújva félelmetes hangokkal próbálták elijeszteni a favágókat, akik nemsokára odaértek és nagyon megijedtek a szörnyű látványtól. Mivel nem tudták mi az, fejszéiket, szerszámaikat eldobva menekültek ki az erdőből. Az állatok kacagva bújtak elő. Vidáman énekelve, táncolva ünnepelték, hogy megmentették a fákat. Örültek, hogy sikerült megtisztítaniuk lakóhelyüket nemcsak a szeméttől.

- De most mit kezdjünk ezzel a szemétszörnyeteggel? Kérdezte Berka.

- Vigyük el a szemétszigetre, mutassunk példát az embereknek!- javasolta Kupacs. - Biztosan észreveszik, mennyivel tisztább lett az erdő és ezentúl ők is vigyázni fognak arra, hogy ne dobálják szét a szemetet.

- Jó! - helyeseltek mindannyian, és az elhatározásukat tett követte.

„Erdőn, ha jársz, gondold sorra: szedd fel, gyűjtsd és használd újra.

Szemétsziget minden helyen, a szemetet ide teszem.

Az egész föld így lesz vidám, ne felejtsd el kis cimborám.”

Rajzolás, mintázás, kézimunka:

A következő feladat már játékidőben történik, nem kötelező csinálni, csak az marad az asztalnál, akinek van kedve egy újabb feladathoz, aki játszani, mozogni szeretne, nyugodtan elmehet.

Ugyanúgy az asztalnál ülve fogunk dolgozni, csak most az eszközök lesznek mások.

Annak, aki szeretne, papír-kollázst készíteni kiosztom a megszáradt újrapapírokat, mindenkinek a sajátját.

Teszek az asztalra színes papírt, stiftes ragasztót, és krepp papírt, ezekből lehet gazdálkodni, és munkálkodni.[5]

[5] A projekt hét tematikájának bemutatójában szereplő képeket a projekt héten (2014.02.10-14.) készítettem a Bocskai utcai óvodában (az Arany János utcai anyaintézmény tagintézményében) a nagy-középső csoportban.

3. melléklet: Projekthét után: Bálint (5 év, 3 hónap)

1. *Mit szeretsz a legjobban csinálni, amikor kint vagy a szabadban?*
   - Sokat szoktam motorozni, homokozni, segíteni anyának.

2. *Szereted a természetet? Miért?*
   - Igen, mert érik a gyümölcs, minden érik, meg még nőnek a virágok. Hogyha nem lennének fák, akkor nem kapnánk oxigént.

3. *Szerinted miért jó nekünk, embereknek, hogy a városokban, és más helyeken is sok fa van? (Miért jó a fa?)*
   - Beszívják a rosszat, és kifújják a jót a mi városunkba. Oxigént, tiszta oxigént adnak nekünk.

4. *Elmesélem Neked megint ugyan azt a történetet, amivel kapcsolatban majd a végén kíváncsi leszek a Te véleményedre. Ugyanarról a két gyerekről lesz szó, mint a múltkor, figyelj, elmesélem:*

   Egy napsütéses délután Anna és Peti a városban görkorcsolyáznak. Anna nagyon megszomjazik, és Petinek is jólesne egy kis hűsítő.
   Úgy döntenek, bemennek a boltba és vesznek maguknak 2 dobozos almalevet. Miután megitták Anna elsétál a közelben lévő szemeteskukáig és kidobja a dobozt.
   Peti viszont még játszik vele egy kicsit.
   De amikor indulni készülnek, Anna megkérdezi Petit: „Te nem dobod ki a szemetedet?”
   Peti erre vállat vonva így felel: „Ugyan minek? Majd az utcaseprők összetakarítják, amit eldobálunk.”
   <u>Kérdések:</u>
   Mi a véleményed a történetről?
   - A Peti csúnya dolgot csinált, mert az út takarítók csak törölik a utat ,nem nekik kell összeszedni a szemetet hanem aki eldobja annak!
   Melyik gyereknek lennél szívesebben a barátja?
   - Annának, mert ő kidobta.
   Mi lesz azzal a szeméttel, amit nem dobunk ki, hanem ott hagyunk a földön?

- Szennyezi, és így nem lesz tiszta oxigénünk.

Szerinted Peti helyesen cselekedett?

- Nem!

Te mit tennél Anna helyében?

- Kidobnám a kukába, vagy a zsebembe raknám.

Mit mondanál Petinek?

- Hogy ne csinálj ilyet többet.

5. *<u>Képek:</u>*

Megint megmutatom a két képet, én becsukom a szemem, Te pedig válaszd ki azt, amelyik jobban tetszik és mesélj róla, én pedig a végén megpróbálom kitalálni, hogy Te melyikre gondoltál!

- Látok sok házakat, autópálya, és egy közelben lévő sok füvet, és egy másikon jön a füst, kihervadnak a virágok, még a fákról is kezd korhasodni a fa.

A szebbiken, képen van homok, meg fa, meg egy messziben lévő ház, meg még sok fa, tiszta oxigén, tiszta a levegő. A csúnyábbikon jön a füst. De ha nyár lenne, akkor nem kellene tüzelni. Az egyiken korhadt a fa, és az egyiken sok fa van meg van természet, a másikon meg kevés a fa, meg nincs természet.

Nézd meg jól a két képet, melyik gyerek a barátságosabb? (Miért?)

- Én tudom melyik az Anna, a másik meg a Peti.
- Anna kidobja, a Peti meg eldobja.

Az, hogy eldobja a szemetet, akkor is rossz, ha nem látja senki vagy akkor nem baj?

- Igen rossz, mert ront a természetnek.

Nézd meg jól a két képet, melyik gyerek cselekszik helyesen? (Miért?)

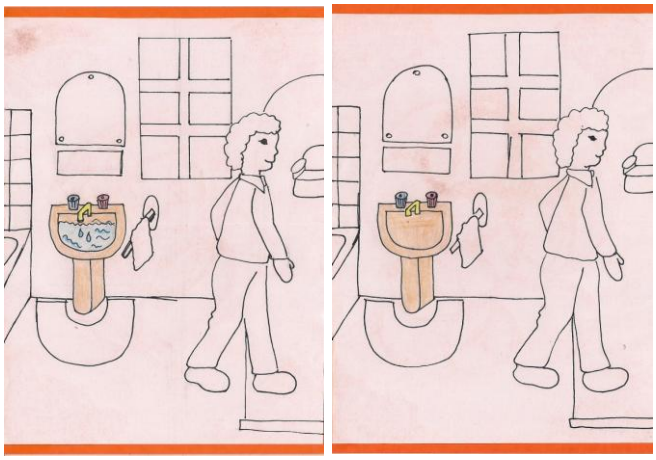

Anna elzárta, Peti meg nem, ezért kifolyik az összes víz ide és árvíz lesz a lakásban, és ha nem zárjuk el elfogy a vizünk, és szomjazni fogunk.

Mi is úgy csináljuk, de néha nem bírom jobban elzárni, de akkor szólok az anyának.

6. *Tudod-e, hogy mi az a hulladék/szemét? Miből keletkezik hulladék/szemét?*

- A szelektív gyűjtés.

„Igen ezt jól mondod, és példát tudsz mondani a hulladékra?”

- A papír, a műanyag.

7. *Tudod-e mit jelent a szelektív hulladékgyűjtés? (Saját gondolataid, szavaid szerint?)*

- *„Mik vannak ezen a képen? Mik ezek és mire használjuk? „*

- Ez a papír, ez meg az üveg. meg az alumínium üveg, a kékbe a papírt, a zöldbe meg az üveg, a befőttes, amit a mama csinál, az alumínium meg a szürke a sárgába meg a műanyagból készült flakon üveg.

http://szelektalok.hu/hova-tunnek-a-szelektiv-hulladekgyujto-szigetek-budapestrol/ (2014.02.01.)

8. *Szerinted ez miért jó? Miért lehet ez hasznos?*

-*„Te tudsz esetleg valamilyen újrahasznosítási technikát mondani? Esetleg a folyamatát is el tudod mesélni? „*

- Igen, mert újra hasznosítják, mi is csináltunk ilyet, mindenki csinál ilyet, hogy összegyűjtjük egy kék zsákba és aztán meg elvisszük a kukába. Egy néni meg egy bácsi kiválogatják, és készítenek új dolgokat belőle.

Mi is csináltunk ilyet?

- Igen, tépkedtünk újságokat aztán meg így összegyúrtuk és aztán meg összelapítottuk kitettük a száraz levegőre, és akár mit csinálhatunk vele.

9. *Láttál már valahol ilyen szemeteseket?*

- Igen, egyszer mentünk valahová és láttam egyet messze, meg egy bolt előtt is láttam már.

10. *Tudod-e mik azok a veszélyes hulladékok?*

- Vegyszer, a kocsinak a benzinje, meg az elemnek a savja, meg még a szuriból a tű.

11. *Tudod-e mit kell tenni velük? Hová kell azokat rakni?*

- Meg kell nézni, hogy melyik kukába kell dobni.

12. *Szerinted kinek a feladata a megfelelő hulladékgyűjtés? Anyáé, apáé, a szemeteskukás bácsié, kinek, vagy kiknek a feladata ez?*

A embereknek, meg a kukásautónak,meg a szemetes kocsinak.

13. *Szerinted mit jelent az, hogy környezetbarát?*

- Aki olyan, hogy kidobja mindig a szemetét. Aki a Wall-e, aki összemarkolja a szemetet és leteszi egy kupacba és így lesz környezetbarát.

14. *Mit tehetünk mi? Te meg én, a szüleink, barátaink, ismerőseink azért, hogy megóvjuk a környezetünket, és a bolygónkat?*

- Mi már olyan sok szemetet összeszedtünk, odatettük ahová valók, a helyükre kell kidobni a kukába.

Meg, még ha kivágunk egy fát, ültetni kell egy másikat.

4. melléklet: Szülők számára készített kérdőív

Kedves Anyuka/Apuka

Kérdőívem célja, hogy az Önök véleménye által elősegíthessük a gyermekek környezettudatos gondolkodásának formálását. Mivel a szülők ismerik a legjobban gyermeküket, ezért Önök tudják a legpontosabban elmondani, mi a jó számukra.
Az elmúlt hetekben környezetbarát hetet tartottunk, és szeretném megtudni Önöktől, hogy gyermeke milyen élményekkel gazdagodott ezzel a témával kapcsolatban, és ezeket az élményeit elmesélte-e otthon?

Segítségét, őszinte válaszait, türelmét, és rááldozott idejét, előre is nagyon köszönöm.

1. Mi a véleménye, az óvónőnek a környezetbarát életvitel kialakításával kapcsolatos törekvéseiről? *(Válaszát karikázza be.)*

   - Örülök neki, támogatom a folytatást.
   - Örülök neki.
   - Rábízom az óvónőre a tevékenységek tartalmát.

2. Mennyire tartja szem előtt, napi teendői között a környezetbarát életvitelt?
   (Válaszát egy 5-ös skálán jelölje, 1= egyáltalán nem,….5= nagyon fontos)

   1 2 3 4 5

3. Mennyire tartja fontosnak, hogy gyermekénél is környezetbarát gondolkodásmód alakuljon ki?
   (Válaszát egy 5-ös skálán jelölje, 1= egyáltalán nem,….5= nagyon fontos)

   1 2 3 4 5

4. Fontos-e az Ön számra, hogy gyermeke tudja, a környezettel kapcsolatos ismeretei körében, mitől tiszta a levegő?
(Válaszát egy 5-ös skálán jelölje, 1= egyáltalán nem,….5= nagyon fontos)

1 2 3 4 5

5. Fontosnak tartja Ön, hogy gyermeke már óvodás korban megismerkedjen az újrahasznosítással, az energia-spórolási lehetőségekkel?
(Válaszát egy 5-ös skálán jelölje, 1= egyáltalán nem,….5= nagyon fontos)

1 2 3 4 5

6. Mesélt Önnek gyermeke az óvodában tanult szelektív hulladékgazdálkodásról, és környezet-barát gondolkodásról?
Ha igen, mit mesélt?

- ……
  ……
  ……
  ……
  ……

7. Fontosnak tartja, esetleg örül, hogy gyermeke ismereteket szerez ebben a témában?
(Válaszát karikázza be.)

- Fontosnak tartom, és örülök, szeretném, ha továbbra is bővülnének ismeretei.
- Fontosnak tartom.
- Nem tartom olyan fontosnak.

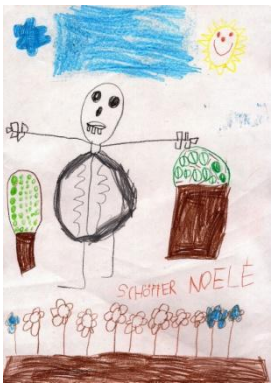

8. Miért tartja fontosnak Ön és gyermeke a szelektív hulladékgyűjtést?
(Válaszát karikázza be. Többet is bejelölhet.)

- Mert fontos, hogy már gyermekkorban megismerkedjenek azokkal a technikákkal, amikkel saját környezetük fenntarthatóságát biztosítják.
- Saját magam is fontosnak tartom és szeretném, hogy gyermekem is magáénak érezze ezt a közös feladatot.
- Nem tartom annyira fontosnak.
- Egyéb:……
  ……
  ……
  ……

9. Szeretné, hogy gyermeke továbbra is ismerkedjen játékos formában a fenntartható környezetvédelemmel?
(Karikázza be a helyes válasz betűjelét.)

a, igen b, nem

10. Esetleg van valami tanácsa, milyen témákat érintsünk még a szelektív hulladékgyűjtés és a levegővel kapcsolatos témák mellett?

- ……
  ……
  ……
  ……

Köszönöm a segítségét, további szép napot kívánok! ☺[6]

[6] A kérdőívet Ariel betűtípussal, 11-es betűmérettel, a szöveget balra igazítva, és 1,15-ös sörközzel készítettem el, és eredeti formájában mellékeltem.

6. melléklet: Beleegyezési nyilatkozat

Beleegyezési nyilatkozat[7]

Tisztelt Szülő

Kutatómunkám elkészítéséhez kértem az Ön segítségét, amikor kitöltötte az általam elkészített anonim kérdőívet.

Ahhoz, hogy szemléltetni tudjam a környezetbarát projekthét eredményeit a kutatómunkámban, szeretném a beleegyezésüket kérni, hogy a gyermekükkel készített interjút, és annak adatait megfelelő személyi jogokat nem sértő formában bele tehessem a dokumentumba.

Nagyon szépen köszönöm az eddigi segítségüket és hozzájárulásukat is!
☺

_____
Szülői aláírás

Köszönettel:

_____

[7] A nyilatkozatot minden olyan szülő aláírta, akinek a gyermekével elkészítettem az interjút, ahogyan a csoportban készített képek felhasználásra is jogot kaptam.

„ A gyermektársaság gyógyír a lélekre.”

(Dosztojevszkij)